

ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра гуманітарних, економічних та фінансово-облікових дисциплін

ПОГОДЖЕНО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
роботи Світлана НАГОРНЯК

Вченою радою Інституту
Протокол № «1» від 31.08.2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 4. Інтелектуальна власність

(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	073 Менеджмент
освітньо-професійна програма	«Менеджмент»
компонент освітньо-професійної програми	нормативна
Мова викладання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» для здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю 073 Менеджмент.

Освітньо-професійна програма: Менеджмент

Мова навчання: українська

Розробник: Людмила МОРОЗОВА, професор кафедри гуманітарних, економічних та фінансово-облікових дисциплін, доктор філософських наук, професор

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри гуманітарних, економічних та фінансово-облікових дисциплін

Протокол від «31» серпня 2022 р. № 1

В.о. завідувача кафедри гуманітарних, економічних та фінансово-облікових дисциплін к.е.н., Тетяна ГРИНЧУК

«31» серпня 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u>	Нормативна	
Модулів - 1	Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u>	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	1,2-й
Загальна кількість годин - 90	Другий (магістерський) рівень	Лекції	
		18 год.	6 год.
		Семінарські	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
-			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3%

для заочної форми навчання – 11,1%

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. *Метою викладання навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» є формування комплексу теоретичних знань з питань інтелектуальної власності як визначальної економіко-правової категорії інформаційного суспільства.*

2.2. *Основними завданнями вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» є:*

дослідження сутності та специфіки інтелектуального капіталу та інтелектуальної власності;

аналіз систем охорони та захисту інтелектуальної власності;

виявлення напрямів розвитку інтелектуальної власності у процесі формування національної інноваційної системи;

забезпечення інтелектуального та соціального розвитку особистості через вивчення правових та економічних засад інтелектуальної власності.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності:

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій ;

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

2.3.2. Спеціальні компетенції:

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів в організації.

2.4. Програмні результати навчання

ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, зпредставниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль. Система інтелектуальної власності. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності

Тема 1. Поняття інтелектуальної власності

Еволюція теоретичних уявлень про зміст та структуру відносин власності. Економіко-правовий зміст інтелектуальної власності. Інтелектуальна діяльність та види творчості.

Ознаки права інтелектуальної власності. Поняття і зміст права інтелектуальної власності. Структура інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів інтелектуальних правовідносин. Система законодавства України про охорону інтелектуальної власності.

Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності

Поняття системи прав інтелектуальної власності. Критерії класифікації прав інтелектуальної власності. Особливості інститутів об'єктів права інтелектуальної власності.

Поняття та види об'єктів авторського права та суміжних прав.

Поняття та види об'єктів патентного права. Економіко-правові відносини об'єктів патентного права. Об'єкти промислової власності. Товарні знаки та торгівельні марки.

Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Ноу-хау, «комерційна таємниця».

Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 3. Система охорони інтелектуальної власності в Україні

Управління інтелектуальною власністю в Україні: загальні положення. Роль держави в управлінні правами інтелектуальної власності. Форми, функції та методи державного управління у сфері інтелектуальної власності. Правові засади охорони прав інтелектуальної власності.

Структура державної системи правової охорони.

Міжнародні акти, що регулюють правовий статус міжнародних відомств у сфері правової охорони прав інтелектуальної власності: ВОТ, СОТ. Правовий статус патентних повірених та організацій колективного управління майновими правами автора. Правові засади охорони прав інтелектуальної власності структурними підрозділами інших органів державної виконавчої влади в Україні.

Тема 4. Правова охорона об'єктів патентного права

Співвідношення понять патентного права та права промислової власності за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності 1883 року та Угодою ТРІПС. Загальна характеристика законодавства України у сфері патентних прав.

Патент як форма охорони об'єктів промислової власності. Зміст патенту та умови патентоздатності винаходів, корисних моделей, промислових зразків. Оформлення патенту. Термін дії патенту

Тема 5. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг

Поняття та різновид засобів індивідуалізації. Загальна характеристика актів міжнародного права та національного законодавства у сфері охорони прав та засоби індивідуалізації учасників господарського обігу. Поняття, ознаки, види торговельних марок. Реєстрація торговельної марки. Межі чинності охоронного документа на торговельну марку.

Правова охорона на комерційне найменування. Права на комерційне (фірмове) найменування.

Охорона прав на раціоналізаторську пропозицію. Механізм охорони прав. Охоронний документ. Право на винагороду. Охорона прав на комерційну таємницю (ноу-хау). Особливості ноу-хау як об'єкта інтелектуальної власності. Способи охорони ноу-хау.

Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Охорона об'єктів авторського права та суміжних прав.

Тема 6. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав

Загальні ознаки правової охорони об'єктів авторського права. Умови та межі охорони об'єктів авторського права.

Державна реєстрація авторського права як презумпція прав автора. Знак правової охорони авторського права. Вимоги до оформлення свідоцтва. Умови державної реєстрації суміжних прав.

Особливості правової охорони об'єктів суміжних прав: виконання твору, фонограми, відеограми, програми організацій мовлення. Встановлення правової охорони суміжних прав. Знак правової охорони суміжних прав.

Вільне використання об'єктів авторського права та суміжних прав. Поняття та визначення змісту майнових та особистих немайнових прав суб'єктів авторського права та суміжних прав.

Тема 7. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності

Міжнародно-правові засоби охорони інтелектуальної власності: поняття і принципи за Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1986 року.

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ): функції, структура, напрями діяльності за Стокгольмською конвенцією про заснування ВОІВ 1967 року.

Міжнародна охорона об'єктів промислової власності за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності 1883.

Міжнародна охорона об'єктів авторського і суміжних прав за Бернською конвенцією про охорону літературних і художніх творів 1886 року та іншими конвенціями, прийнятими на її виконання.

Принципи міжнародної, національної охорони та територіальності.

Міжнародна охорона засобів індивідуалізації за умовами Угоди ТРІПС і Паризької конвенції 1883 року.

Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності

Поняття захисту прав інтелектуальної власності. Відмінності захисту прав від охорони прав.

Особливості відповідальності за порушення у сфері інтелектуальної власності.

Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Цивільна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності: поняття, підстави, види за цивільним законодавством України.

Кримінальна відповідальність у сфері порушення прав інтелектуальної власності: підстава, порядок застосування, види покарань за Кримінальним кодексом України.

Звернення за захистом порушених прав до суду: загальної юрисдикції, господарського та третейських судів.

Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності в межах Угоди TRIPS. Напрями гармонізації законодавства України з питань захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності відповідно до міжнародних норм та правил.

Тема 9. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності

Зміст виключного права власника охоронного документа на об'єкт промислової власності. Права та обов'язки, що впливають з патенту на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

Права та обов'язки, що впливають із реєстрації торговельної марки, кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання. Обмеження прав власника охоронного документа на об'єкт права інтелектуальної власності.

Права, що охороняються авторським правом. Обмеження авторського права.

Вільне використання творів.

Суміжні права, що охороняються авторським правом.

Права та обов'язки учасників правовідносин, пов'язаних із суміжними правами. Обмеження суміжних прав.

Тема 10. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності

Види договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної

власності.

Поняття авторського договору. Види авторських договорів, Істотні умови авторського договору. Вимоги до форми договору.

Поняття і види ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійні договори: поняття, форма, терміни, умови.

Класифікація ліцензійних договорів. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Договір комерційної концесії (франчайзингу) як форма реалізації права на засоби індивідуалізації суб'єктів товарообігу: поняття, суб'єкти, форма та істотні умови договору.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем	пмк	інд	с.р.		л	се м	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль. Система інтелектуальної власності. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності												
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності	8	2	-	-	-	6	10	2				8
Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності	8	-	2	-	-	6	10	2				8
Тема 3. Система охорони інтелектуальної власності в Україні	8	2	-	-	-	6	8					8
Тема 4. Правова охорона об'єктів патентного права	8	2	-	-	-	6	8					8
Тема 5. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг	8	2	-	-	-	6	8					8
Тема 6. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав	10	2	2	-	-	6	8					8
Тема 7. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності	10	2	2	-	-	6	10	2				8
Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності	10	2	2	-	-	6	10		2			8
Тема 9. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності	8	2	-	-	-	6	8					8
Тема 10. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності	10	2	2	-	-	6	8					8
ПМК	2			2			2					
Усього годин	90	18	10	2	-	60	90	6	2			80

5. Теми лекційних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин	
			денна	заочна
1	1	Тема 1. Поняття інтелектуальної власності <i>Тема лекції 1.</i> Поняття інтелектуальної власності і його права	2	2
2	3	Тема 3. Система охорони інтелектуальної власності в Україні <i>Тема лекції 2.</i> Система охорони інтелектуальної власності в Україні, загальні положення і правовий статус	2	2
3	4	Тема 4. Правова охорона об'єктів патентного права <i>Тема лекції 3.</i> Правова охорона об'єктів патентного права. Патент як форма охорони об'єктів промислової власності.	2	
4	5	Тема 5. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг <i>Тема лекції 4.</i> Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг, загальна характеристика їх форм	2	
5	6	Тема 6. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав <i>Тема лекції 5.</i> Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав, загальні ознаки	2	
6	8	Тема 7. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності <i>Тема лекції 6.</i> Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності, функції, структура, напрями діяльності	2	
7	10	Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності <i>Тема лекції 7.</i> Захист прав інтелектуальної власності, особливості, принципи, відмінності	2	2
8	12	Тема 9. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності <i>Тема лекції 8.</i> Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, їх зміст	2	
9	13	Тема 10. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності <i>Тема лекції 9.</i> Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності, класифікація їх видів	2	
Разом			18	6

6. Теми семінарських занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин	
			денна	заочна
1	2	Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності <i>Тема семінарського заняття 1.</i> Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності, їх поняття та види	2	
2	7	Тема 6. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав <i>Тема семінарського заняття 2.</i> Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав, загальні ознаки	2	

3	9	Тема 7. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності <i>Тема семінарського заняття 3. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності, функції, структура, напрями діяльності</i>	2	
4	11	Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності <i>Тема семінарського заняття 4. Захист прав інтелектуальної власності, особливості, принципи, відмінності</i>	2	2
5	14	Тема 10. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності <i>Тема семінарського заняття 5. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності, класифікація їх видів</i>	2	
Разом			10	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Поняття інтелектуальної власності.	6	8
2	Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.	6	8
3	Тема 3. Система охорони інтелектуальної власності в Україні.	6	8
4	Тема 4. Правова охорона об'єктів патентного права.	6	8
5	Тема 5. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг.	6	8
6	Тема 6. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав.	6	8
7	Тема 7. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності.	6	8
8	Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності.	6	8
9	Тема 9. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності.	6	8
10	Тема 10. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності.	6	8
Разом		60	80

8. Індивідуальні завдання (навчальним планом не передбачено)

9. Методи навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різних методів та технологій викладання і навчання.

- **словесні методи** (лекція, навчальна дискусія, диспут тощо);
- **практичні методи** (практичні заняття з моделюванням ситуацій та розв'язуванням тематичних кейсів);
- **робота з навчально-методичною літературою, науковими джерелами і електронними ресурсами** (самостійне опрацювання додаткової науково-методичної літератури).

10. Критерії та методи оцінювання

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
<p style="text-align: center;">А 90-100 балів ВІДМІННО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Вільно викладає зміст питань освітнього компонента, розуміє його значення для професійної підготовки.</p>	ВИСОКИЙ
<p style="text-align: center;">В 82-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Студент володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь.</p>	ВИСОКИЙ
<p style="text-align: center;">С 74-81 балів ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p>	ДОСТАТНІЙ
<p style="text-align: center;">D 64-73 балів ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових ситуацій . Однак процес самостійного розв'язування ситуацій потребує опори на зразок.</p>	ЗАДОВІЛЬНИЙ
<p style="text-align: center;">Е 60-63 балів ДОСТАТНЬО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних ситуацій. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.</p>	НИЗЬКИЙ
<p style="text-align: center;">F_x 35-59 балів НЕЗАДОВІЛЬНО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.</p>	НЕЗАДОВІЛЬНО
<p style="text-align: center;">F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів.</p>	

Поточний контроль відбувається на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і письмового опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, написання есе (рефератів), тощо.

Поточний контроль виконання самостійної роботи здійснюється за усіма темами.

Модульний контроль у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, тощо.

Методи підсумкового оцінювання: екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										ПМК	Сума	Екзамен	Загальна кількість балів
Змістовий модуль													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	60	40	100

Приклад для екзамену

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для недиференційованого заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність».

13. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. / Верховна Рада України. – Офіц. видання. – К.: Право, 1996. – 63 с.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
3. Кодекс про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1123.
4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 2–26. – Ст. 131.
5. Митний кодекс України від 12 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38-39. – Ст. 288.
6. Цивільний кодекс України / Верховна Рада України. – К.: Вид. дім «Ін Юре», 2003. – 432 с.

Основна

7. Право інтелектуальної власності: Підручник. О. І. Харитонова, Є. О. Харитонов, Т. С. Ківалова, В. С. Дмитришин, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе та ін.] за заг. ред. О. І. Харитонової. Видавництво Юрінком Інтер. 2021. 540 с.
8. Попова Л.М., Хромов А.В., Шуба І.В. Інтелектуальна власність: підручник. Харків. Видавництво "Федорко", 2021. 263 с.
9. Дмитренко В.В. Механізм охорони права на ноу-хау. Часопис цивілістики. 2020. Випуск 37. С. 82-87. <http://chasocivil.onua.edu.ua/index.php/chc/article/view/354/348> (Тема 5).
10. Науково-практичний журнал «Інтелектуальна власність», видавець: Інститут промислової власності, 1998 – 2020 рр. 2003. №40-44. Ст. 356.
11. Ковалів М. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері інтелектуальної власності / Ковалів М. В. // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. - Серія: Право. - 2020. - № 27. - С. 142-148.
12. Мікульонок І. О. Інтелектуальна власність: Навч. посібник. / І. О. Мікульонок. - К.: Кондор, 2020. - 240 с.
13. Попова Л.М. Інтелектуальна власність: Навчальний посібник для студентів усіх форм навчання. Частина 1. Харків: Хнуба, 2019. 80 с. (електронна версія)..
14. Попова Л.М. Інтелектуальна власність: Навчальний посібник для студентів усіх форм навчання. Частина 2. Харків: Хнуба, 2019. 82 с. (електронна версія)..
15. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економічно-правові аспекти. навч. посіб. / Є.І. Ходаківський, В.П. Яковчук, І.Л. Литвинчук – К.:

«Центр учбової літератури», 2018. – 276 с.

Додаткова

16. Якубівська Ю. Є. Імплементція міжнародних норм у сфері інтелектуальної власності в національну практику в контексті підвищення ефективності інституційного середовища. Ефективна економіка.. № 10. Дніпропетровськ: ДДАТУ, 2020. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4430> (дата звернення: 19.01.2021).

17. Угода про співробітництво між Кабінетом Міністрів України і Всесвітньою організацією інтелектуальної власності : Міжнародний документ від 28 травня 2002 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/999_003 (дата звернення: 19.01.2021).

Інформаційні ресурси

18. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-ХІІ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення 22.03.2021).

19. Закон України «Про телекомунікації» від 18.11.2003 № 1280-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text> (дата звернення 22.03.2021).

Корисні інтернет-ресурси

<http://sips.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності України

<http://uacr.org> – Державна організація «Українське агентство з авторських та суміжних прав»

<http://www.uiprv.org> – Сайт Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент)

<http://www.wipo.int> – Веб-портал Всесвітньої організації інтелектуальної власності

<http://www.eapo.org> – Веб-портал Євразійської патентної організації

<http://www.epo.org> – Веб-портал Європейського патентного відомства

<http://www.inta.org> – Веб-портал Міжнародної асоціації товарних знаків

<http://www.cis.minsk.by> – Веб-портал Виконавчого комітету країн СНД

<http://www.intelvas.com.ua> - Сайт науково-практичного журналу

«Інтелектуальна власність»